

Pri gašenju Doma pod Storžičem je sodelovalo 85 gasilcev iz 14 gasilskih enot iz Gorenjske, za katere je bila to prva vaja gašenja katerega koli planinskega doma. / foto Zavarovalnica Triglav

PRVA POŽARNA VAJA PRI PLANINSKEM DOMU

Gasilci junaško rešili Dom pod Storžičem

Veliko koč v gorah je na odročnih krajih, kjer ni vode, to pa otežuje delo – 85 gasilcev iz 14 gasilskih enot uspešnih pri gašenju

Katja Petrovec

Foto: Bojan Velikonja

Reševalne sirene, ki se iz doline širijo pod zatrep severne stene Storžiča, ne kažejo nič dobrega. Vse več jih je in vedno glasnejše postajajo, nato kar naenkrat potihnejo in proti planinskemu Domu pod Storžičem pritečejo prvi gasilci. Šest jih je, v njihovem vozilu je tisoč litrov vode, ne veliko za požar, ki je nastal v mansardi lesene koč. Gasilci postanejo pred koč, si ogledajo kraj dogodka, spregovorijo nekaj besed z oskrbnikom koč, da izvedo, kaj se je zgodilo, nato vodja enote naroči gasilcem, da se opremijo z dihalnimi aparati. V tem času pride pod Storžič tudi vodja intervencije **Uroš Bodlaj**, poveljnik PGD Križe, za njim dve gasilski vozili s cisternama po 2500 litrov vode, ki sta osnovni vozili za

gašenje požarov. Tudi on opravi ogled kraja in se z vodjo enote PDG Lom pod Storžičem, ki je prva kot najbližja prispela na kraj dogodka, dogovorita, kdo prevzame vodenje intervencije. Vse bliskovito in utečno.

»Gasilci smo usposobljeni in izurjeni, imamo različna šolanja, da ob takih nesrečah in požarih ne odra-giramo panično. Najprej seveda poskusimo reševati, kar se rešiti da, in zaščititi okolico. Na začetku intervencije je tudi največ težav, ker naenkrat pride veliko gasilcev z veliko opreme. Takrat mora vodja intervencije razporediti gasilske enote po sektorjih in potem vodje sektorjev skrbijo za svoj sektor, on pa koordinira dobavo opreme in gasilcev,« je pojasnil Uroš Bodlaj, kaj se dogaja v prvih sekundah in minutah, ko prispejo gasilci do gorečega objekta.

Otežena dostopnost

Vendar koč neizprosno gori, dim se širi izpod strehe in prvi gasilci bodo morali čim prej vstopiti v objekt. Poleg sobe s skupnimi ležišči se je požar do prihoda gasilcev razširil tudi na del podstrešja in lesenega ostrešja nad sobo, skozi počeno okno na zunanjo leseno fasado in napušč na južnem delu objekta. Oskrbniku je uspelo nekaj požara pogasiti z ročnim gasilnikom, vsega pa ne, zato je o požaru obvestil regijski center za obveščanje v Kranju na številko 112.

V pol ure so lahko pri Domu pod Storžičem prvi gasilci, težko hitreje, pa še to je pravzaprav hitro, ker vodi do koč makadamska cesta. Veliko koč v gorah in planinah nima te sreče, zato je ravno oddaljenost oziroma dostopnost koč tisti dejavnik, ki poleg pomanjkanja vode najbolj

negativno vpliva na to, ali bo kočo mogoče rešiti pred ognjenimi zublji ali ne. Kot so pokazali dogodki zadnjih štirih let, ko so v naših hribih pogorele kar štiri kočice, ni bilo nobene več mogoče rešiti, vse so pogorele do tal.

Tudi Dom pod Storžičem, kjer je tokrat potekala le gasilska vaja na pobudo **PZS** in Zavarovalnice Triglav, in to sploh prva na kakšni **planinski koči**, je kot marsikatera kočica pri nas zgrajena iz lesa, zato se lahko požar hitro širi po stenah in stropih, kar predstavlja dodatno nevarnost za gasilce, ko se odpravijo v notranjost. Udrejo se lahko trhla pogorela tla, stopnice ali nanje celo pade strop.

Člani gasilskega društva Tržič, ki drugi prispejo na kraj dogodka, se opremijo z dihalnimi aparati in si na hrbet oprtajo šest- do sedemlitrsko jeklenko z zrakom. Te jim omogočajo dihanje od 20 minut pa celo do pol ure, odvisno od njihove fizične pripravljenosti, je razložil vodja vaje, poveljnik Gasilske zveze Tržič **Jani Žlindra**. Trije gasilci se povzpnejo v mansardo, kjer je žarišče požara, medtem pa preostali, kar 85 iz 14 enot iz Gorenjske jih je sodelovalo v vaji, pripravljajo vse potrebno za zunanji napad in druge naloge v takih intervencijah.

Tako en gasilec ves čas beleži vstop gasilcev v notranjost. Z imenom in priimkom ter časom vstopa. »To je zaradi nadzora porabe zraka v jeklenkah. Nato po potrebi obvesti vodjo intervencije, ki opravi menjava tistih gasilcev, ki jim že zmanjkuje zraka,« razloži Žlindra. Ves čas poteka intervencije nekdo od gasilcev piše dnevnik, kar služi za pisanje poročila in analizo.

Medtem ko sektor ena, ki opravlja zunanji napad, že gasi fasado in je drugi sektor v notranjosti kočice, tretji sektor skrbi za dobavo vode. Nekaj so je gasilci pripeljali z vozili s cisternami, toda to ne zadostuje za tako obsežen požar. Devetsto metrov nižje na srečo teče potok Lomščica in gasilci so se odločili, da bodo položili toliko cevi in s tremi prenosnimi motornimi črpalkami počrpali vodo do zadnjega vozila s cisterno.

Delo na višini in požar

Medtem gasilci preverijo, ali obstaja nevarnost širjenja požara tudi v prvo nadstropje kočice. To opravijo s toplotno kamero, ki zazna tudi tisto, česar oko ne opazi. Požar se lahko širi tudi po stropni konstrukciji, a ker so stene in stopi ometani, se to ne vidi. Gasilci jih morajo zato odpreti, da pridejo do žarišča požara. Ta pa se je kljub hitremu posredovanju gasilcev razširil na podstrešje in del ob dimniku, do koder vodi le ena odprtina na strehi. Gasilci se morajo povzpeti do nje po lestvi.

Pločevinasta streha predstavlja še dodatno težavo, saj gašenje po njej nima nobenega smisla, podstrešje bo zato treba pogasiti iz notranjosti. Ko pet gasilcev postavi raztegljivo lestev, se trije povzpnejo na streho in prenesejo tja še vso opremo. Od posebne motorne žage, ki omogoča razrez pločevine, do cevi z vodo. »Delo na višini vedno predstavlja velik izziv za gasilce,« potrdi poveljnik Žlindra in ob tem le malo spremeni ton glasu. Gasilci so pač navedeni marsičesa.

Vse to poteka kakšne pol ure, nato ekipi za notranji napad že zmanjkuje zraka in jo zamenja druga. Obenem je veter žareče iskre raznesel v gozd. »Predvideli smo, da lahko pride tudi do gozdnega požara,« odvrne Žlindra, »zato se del gasilcev zunanjega sektorja ukvarja tudi s tem.« Le 50 metrov od kočice se je vžgalo podrastje, dim se dviguje proti koči.

»Kako kaže?« zakliče **Boštjan Aljančič**, vodja zunanjega sektorja iz PDG Križe, proti gasilcem v gozdu. »Pošljem ekipo, da boste še malo zakopali,« doda.

Vodja intervencije glede na njen obseg določi vodje področnih sektorjev. »To je zato, da ne tekamo brezglavo sem in tja,« hudomušno reče Aljančič. »Tako imamo zunanji sektor, ki skrbi za zunanje napade, recimo za gozdni požar, notranji sektor, ki skrbi za notranje napade in dobavo vode v prostor, ter sektor za dobavo vode do cistern, saj je težava pri kočah in gašenju v višinskih predelih ravno to, da ni vode. Če gre za manjši požar, voda iz cisterne že lahko zadostuje, v takem primeru, kot je danes, pa ne, zato je bilo

zaradi intenzivnosti požara treba črpati vodo tudi iz potoka,« pojasni Aljančič.

»Če bi Dom pod Storžičem res zagorel, bi prvi gasilci, ki bi izvozili, takoj aktivirali celotno Gasilsko zvezo Tržič, saj domačini poznamo kraj in vemo, da je kočica lesena. Se pa bojim, da ne bi bilo kaj dosti reševati, kajti prvo društvo, to je PGD Lom pod Storžičem, bi od klica na 112 do sem gor potrebovalo 20 minut. Druugo najbližje je PGD Tržič, ki bi potrebovalo pol ure, da bi pripeljalo šest tisoč litrov vode. Za tako kočico, kot je ta, bi bilo to verjetno že prepozno,« realno pove Uroš Boddaj.

Gasilci, ki so črpali vodo iz potoka, so jo že spravili do cistern, zdaj je je dovolj. Če bi bil potok suh, bi se morale cisterne vračati po vodo dva kilometra daleč do najbližjega vodnega vira, kar pomeni dodatno izgubo časa in tudi logistične težave. Tudi v notranjosti kočice je uspelo gasilcem spraviti požar pod nadzor in začelo se je gašenje podstrešja. Kaže, da so gasilci v Domu pod Storžičem preprečili najhujše.

Preventivno ukrepanje

»Vaja, ki smo jo organizirali v Gasilski zvezi Tržič v sodelovanju z Gasilsko zvezo Gorenjske, je bila uspešna, saj je pokazala strokovno usposobljenost gasilcev,« je gasilsko vajo ocenil **Tomaž Vilfan**, poveljnik Gasilske zveze Gorenjske in regijski poveljnik, ter opomnil, da je največ težav prav pri pravočasnem odkrivanju požara. »Če so oskrbniki prisotni v planinskih domovih, lahko s svojo usposobljenostjo preprečijo razvoj požara, če tega ne morejo storiti, je bistven čas, v katerem so gasilci o požaru obveščeni. Veliko je primerov, ko požar opazi nekdo šele iz doline, a takrat je že vse izgubljeno,« je še povedal Vilfan.

Tudi **Darko Muhič**, namestnik poveljnika Gasilske zveze Slovenije, je opozoril na pomembnost preventivnih ukrepov, ki preprečujejo požare. »Sploh pozimi so ti objekti pogosto brez oskrbnikov, ki bi lahko začeli prvo gašenje,« je dejal. »Standardna krivulja požara nam pokaže, da je lahko pri celuloznem požaru prvih

15 minut že dovolj, da lesene objekte zajame ogenj. V nekaterih realnih situacijah se je pri takih objektih pokazalo, da doseže njihova notranjost v tem času tudi temperaturo 1000 stopinj Celzija, kar pomeni poškodbe in porušitve ...»

Da požari v kočah vendarle niso redkost, dokazuje kot zadnji v letoš-

njem letu pogoreli Dom na Osankarici. Zato je preventivno delovanje za preprečitev požarov še toliko pomembnejše. Kot je pokazala gasilska vaja pod Storžičem, so gasilci resda pogumni junaki, ki se vedno odzovejo klicu na pomoč, a so samo ljudje, ki prav vsega ne morejo vedno rešiti.

Vodja intervencije Uroš Bodlaj in Boštjan Aljančič, vodja zunanjega sektorja, se dogovarjata, kako ukrepati ob pojavu gozdnega požara, do katerega je prišlo zaradi žarečih isker, ki jih je odneslo v gozd.

Delo na višini vedno predstavlja izziv za gasilce. S posebno motorno žago gasilci simulirajo odrez pločevinaste strehe in povlečejo cev nanjo, da bodo lahko pogasili podstrešje.

Obnova teče

Pogorela Frischaufov dom na Okrešlju in Mozirska koč na Golteh že dobivata zunanjo podobo. Prvi bo jeseni zaprt, postavljena je streha in vgrajena so okna, v jesensko-zimskem času pa se bodo nadaljevala groba inštalacijska dela v notranjosti. Začenja se tudi gradnja Mozirske koč, na mestu nove je postavljen podložni beton. Letos so predvidena še dela do prve nosilne plošče, odprtje obeh koč pa je predvideno jeseni 2022. Za obnovo koč lahko vsakdo pomaga s finančno donacijo, za kar se obe društvi, **Planinsko društvo** Celje Matica in **Planinsko društvo** Mozirje, toplo priporočata.

► **Tomaž Vilfan,**
POVELJNIK GASILSKE ZVEZE
GORENJSKE IN REGIJSKI
POVELJNIK:

»Pomembno je pravočasno odkrivanje požarov. Če požar opazijo prisotni v koči, ga lahko še pravočasno omejijo ali pogasijo, če ga vidijo iz doline, je že skoraj vse izgubljeno.«

► **Darko Muhič,**
NAMESTNIK POVELJNIKA GASILSKE
ZVEZE SLOVENIJE:

»Preventivno delovanje, da ne pride do požarov v kočah, je ključno. V planinskih objektih pa je treba dodatno poskrbeti za vgradnjo požarno manj nevarnih naprav. Pozimi v kočah ni oskrbnikov, ki bi v primeru požara lahko ukrepali.«

Ko pride do požara, je treba hitro reagirati in ukrepati. Vodja intervencije Uroš Bodlaj, tudi poveljnik PGD Križe, prispe med prvimi na kraj dogodka in določi svojega pomočnika.

Šest- do sedemlitrske jeklenke z zrakom omogočajo gasilcem, da v zaprtem prostoru, kjer je požar, preživijo od 20 do 25 minut.

Delo gasilcev je utečeno kot ura. Medtem ko jih pet s pomočjo vrvi postavlja raztegljivo lestev, drugi še naprej gasijo in skrbijo za nemoten pretok vode.

Gasilci so izvedli tako imenovani zunanji napad in začeli gasiti zunanjo južno steno Doma pod Storžičem, kamor se je začel širiti požar.